

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sinodul archidieceșan.

Ședința VIII. (12 Aprilie)

La ordinea zilei e răspunsul Excelenței Sale a Preasfântului arhiepiscop și metropolit, Miron Romanul, ca presidiul natural al afacerilor noastre bisericesti, la interpelațiunea făcută de dep. Diamandi Manole.

Atât interpelațiunea cât și răspunsul sînt publicate în întreg cuprinsul lor în Nr. 44 al acestui diariu, de aceea trecem preste punctul acesta cu atragerea atențiunei on. public cetitoriu asupra numărului numit al Tel. Rom.

După citirea răspunsului din partea presidiului cere cuvîntul dep. Diamandi Manole, care, deși cam indispus, fiind la ordinea zilei o cestiune suscitată de dînsul, totuși nu lipsi dela ședință.

Dep. Diamandi Manole: Cu o parte a răspunsului me dechiar mulțumit, cu cele mai multe însă nu. Îmi rezerv dreptul a face propunere la timpul său în afacerea aceasta.

Presidiul: ar fi bine ca atât răspunsul, ce l'am dat la interpelațiune, cât și declarațiunile d. dep. Diamandi Manole să se ia spre cîntărire.

Se primesce.

Dep. D. Cosma avînd în vedere, că după dispozițiunile luate de sinod au a se întregi protopresbiteratele vacante, a căror număr e destul de considerabil, și din considerațiune că calificațiunea ce ar trebui să se ceară dela competenții eventuali nu e prescrisă și precisată așa încît ușor s'ar pute naște indoei și încurcături la alegeri propune: a se aduce un normativ referitoriu la calificațiunea concurenților la protopresbiterate; propunerea se predă comisiunei organizatoare.

Urmează la ordinea zilei raportul comisiunei financiare. Punctul întâi tractează despre hîrtia presidială întrată mai tîrziu la comisiune drept raport al comisiunei administrative a fundațiunei „Șaguniană“. Hîrtia numită dă deslușiri privitoare la procedura administrare și la împărțirea ajutoarelor pe la bisericele serace din archidieceșă. Ea conține și o dare de samă despre unele dispozițiuni nouă cu privire la măsurile ce vor avî a se lua pe viitoriu la împărțirea ajutoarelor, la salarisarea membrilor din comisiunea administrativă cu ocaziunea tinerei ședințelor, avînd a se da membrilor Sibieni câte 3 fl. ear celor esteri câte 5 fl. pe zi, remunerațiunea speselor de călătorie inclusive.

La acestea comisiunea propune primirea raportului presidial de basă a desbaterei speciale cu aceea observare, că pe viitoriu să vină comisiunea administrativă cu raportul seu pe calea sa normală adecă prin consistoriu.

Dep. E. Brote. Raportul privitoriu la agendele comisiunei administrative a fundațiunei Șaguniane precum vedem, e făcut din presidiu. Cari vor fi motivele, din cari s'au urmat astfel? Nu știu! Sum și eu de părere că de astădată să trecem preste modul de purcedere, după care a urmat co-

misiunea administrativă și să primim spre desbatere specială, îndrumînd pe comisiunea administrativă, ca pe viitoriu să și înainteze raportul seu sinodului pe calea prescrisă.

Presidiul. În dispozițiunile testamentari nu se află normat, ca comisiunea să vină cu raportul seu înaintea sinodului, preste tot în privința raportărei nu se dîce nimic. Eu încă am făcut aceea ce am făcut mai mult la indemnul propriu din simț și considerațiune către lucru. De altcum precum se va hotări în viitoriu așa se va urma din partea comisiunei.

Dep. N. Frateș. Deoarece ce în testament nu e normat în ce fel și pe ce cale să raporteze comisiunea administrativă despre agendele sale punctul din referada comisiunei financiare, în care se cere ca comisiunea administrativă se urmeze pe viitoriu la înaintarea raportului calea normală, se remănă afară.

Dep. T. Gheaja sprijinesce propunerea dep. N. Frateș.

Dep. Zech. Boiu. Astăzi pentru prima dată se pune la ordinea zilei raportul despre agendele administrare unei fundațiuni nobile. Ajungînd fundațiunea Șaguniană suma moștenită, ea s'a pus în lucrare și pe multe biserici vedem deja bucurîndu-se de binefacerile ei. E un moment de mare solemnitate acesta, în care pentru primădată începem a primi în samă raportul: întru cât o nobilă instituțiune, ca aceasta, s'a ajuns într'un restimp anumit scopul urmărit. Însemnătatea momentului acestui-a atîta e de mare încît ar pretinde se nu trecem la locul acesta numai cu darea și luarea de seamă, ci se dăm de nou espresiune profundei noastre recunoștințe ce o pastrăm și nutrim neuitatului fundator.

Presidiul. În inima fie cărui archidieceșan se nutrește simțul de recunoștință față de bunul meu antecesor de pie memorie. Și noi ca cea mai înaltă corporațiune din archidieceșă în care a păstărit fundatorul se-i dîcem și cu ocaziunea aceasta: se-i fie memoria neuitată și Dzeu se-l odichnească. Se primesce.

Punctul din raportul presidial referitoriu la începerea activității și a constituirei comisiunei administrative se i-a spre sciință.

La cererea comisiunei administrative de a se prelimina în bugetul fundațiunei Șaguniane o pozițiune nouă de 200 fl. pentru spese de cancelarie și diurne, comisiunea financiară propune: a nu se lua în considerare această cerere. Fundațiunea Șaguniană e pusă numai de curînd în lucrare ear bugetul e votat deja din anii trecuți. A expirat un timp încă cu mult prea scurt decît ca să se fi putut adevîri necesitatea preliminară cerute.

Presidiul recomandă cererea comisiunei administrative. Ce e just și cuviincios nu se poate respinge. Nu se poate pretinde dela membrii esteri a se osteni, de câte ori e lipsă, încoace la Sibiu în treaba aceasta, fără nici o remunerare nici chiar a speselor de călătorie.

Dep. Cosma sprijinesce cererea comisiunei administrative și face con-

trapropunere la propunerea comis. financiare.

Dep. Z. Boiu: Deslușiri s'au dat destul din cari rezultă necesitatea votărei sumei cerute de comisiunea administrativă. O altă împregiurare am numai se ating! Se dîce, că comisiunea s'ar fi intrunit numai în anul acesta; aceasta nu e corect. Ea s'a intrunit încă din anul 1873/4 începînd. Față de membrii esteri, cari n'au pregetat a se presenta cu toată ocaziunea, când au fost chemați, datorim cu recunoștință, și apoi e oare atîta de mare sumulița de 200 fl. încît se ne gîndim mult până o votăm, atunceea când ne împlinim prin votare totodată și o datorință față de membrii esteri.

Dep. E. Brote: Comisiunea administrativă se ocupă cu elaborarea unui regulament al afacerilor sale interne. Se amînăm cestiunea votărei sumei cerute până se va termina acel regulament?

Patița: Încă nici nu scim bine ce lucră comisiunea administrativă. Atîta am vădut că nici conclusele sinodului nu le observă și nu le împlinesce; din contra a făcut lucruri neaprobate de sinod. Eu ași trage-o la răspundere cum de a făcut spese peste suma preliminară de buget.

Dep. N. Popea. Și eu dîc, că suma cerută de comisiunea administrativă nu e mare. Nu e mare și însemnată însă pentru membrii din comisiune. Altfel stă lucrul privindul din altă parte. Din venit se împărțesc bisericele și scoalele noastre serace. Față de acestea, cari ar fi prescurtate cu suma cerută în ajutorul ce l'ar primi, față de acestea e mare și însemnată suma de 200 fl. și apoi oare nu s'ar detrage aceste 200 fl. din ajutoarele votate bisericelor și scoalelor serace? Mai toți membrii esteri ai comisiunei se află în stare bună materială, spesele cancelariei abia se urcă la câți-va fiorini, mai vine încă împregiurarea că chiar fondatoarele ti roagă că la început se nu aștepte nici o remunerațiune. Din aceste considerări sînt în contra cererei comisiunei administrative până ce se va elabora regulamentul pentru afacerile interne ale comisiunei.

La propunerea dep. N. Gaetan se primesce încheerea desbaterei. Urmează vorbirile dep. încă însinuați la cuvînt.

Dep. Dr. Pop. Cele mai multe lucruri la noi se trăgănează din cauză că pretindem deciderea lor fără se ne îngrijim și de remunerarea acelor, cari au a decide. O am face însă dacă s'ar potè peste tot locul. Fiind că în toate afacerile noastre nu putem institui oameni pe lîngă remunerațiuni apoi se dăm recompensări cel puțin acolo unde putem să o facem. De natura din urmă e și cazul de față. Se nu facem esces în economie, căci poate mai mult ne stricăm decît dobîndim disgustînd pe oameni. Eu sînt pentru votarea sumei cerute de comisiunea administrativă.

Referentele comisiunei financiare susține propunerea comisiunei din care face parte. Lipsă mai întetitoare de ajutorare au scoalele noastre serace.

Membrii esteri nu sînt nici unul avisați la remunerațiunea ce se cere. Scoalele ne căpătînd ajutor pot fi periclitare....

Presidiul recomandă încă odată a se precumpăni bine lucrul, ca se nu se disgaste membrii din comisiune.

Punîndu-se la vot se primesce contrapropunerea dep. Cosma, votîndu-se comisiunei administrative pentru scopul numit suma de 200 fl.

La cererea comisiunei administrative a fundațiunei Șaguniane: a se incuviința o sumă drept remunerațiune fiscalului numitei fundațiuni, comisiunea financiară propune: a nu se vota suma cerută.

Dep. P. Cosma cere a se vota prin sinod suma cerută cu atîta mai vîrtos, că în testamentul fundatorelui s'a făcut provisiune în punctul acesta.

Dep. Dr. Petcu. E adevărat, că în testament e provădut ca în cas de lipsă să se dea remunerațiune fiscalului instituit pe lîngă comisiunea administrativă. Până ați încă nu s'a ivit cazul de lipsă, căci comisiunea și-a început activitatea sa numai bine de curînd. Și apoi ce are a se înțelege sub cazul de lipsă provădut în testament. Eu cred că interpretarea punctului acestui-a nu e grea. Da! atunceea să se dea remunerațiune fiscalului, dîce cu alte cuvinte testamentul, când va fi săvârșit acesta lucruri prin cari s'a înaintat interesul fundațiunei. Până acum nu s'a întemplat și nici nu au avut lipsă a se întempla astfel de lucruri. Resultă de sine, că cererea comisiunei administrative nu corespunde cu spiritul testamentului și că, ca atare, nu se poate incuviința. Sînt pentru propunerea comisiunei financiare.

Dep. Gaetan. Trebuie să votăm suma cerută pentru remunerarea fiscalului. Ce mai faceți atîta vorbă! Propun încheerea desbaterei.

Dep. R. Patița. Fiscalul nu și-a împlinit chemarea sa, motiv destul să nu i se voteze remunerațiune. Sînt pentru propunerea comisiunei financiare.

Presidiul. Fiscalul și-a împlinit datorințele sale. Imputare în direcțiunea aceasta nu i se poate face. Ori-ce i-au încredințat comisiunea administrativă au dus în îndeplinire. Motivul adus de d. antevorbitoriu nu poate fi decizătoriu.

Dep. Demian: Testamentul prevede remunerațiunea fiscalului. Sinodul e chemat în prima linie a executa dispozițiunile provădute în testament, de aceea nici nu poate face alta decît se voteze remunerațiunea cerută.

La propunerea dep. T. Gheaja se primesce încheerea desbaterei, fiind însinuat la cuvînt încă numai dep. Dr. N. Pop.

Dep. Dr. Pop: Fiscalul e în drept a pretinde se fie remunerat. Basa pe care se pune el e basă legală. Testamentul îl îndreptățește a fi remunerat Sînt pentru incuviințarea sumei cerute.

Punîndu-se cestiunea la vot, se primesce propunerea d. dep. P. Cosma: să se voteze din partea sinodului suma cerută spre scopul remunerărei fiscalului.

Referitoriu la punctul acela din raportul presidial, care tratează despre suma împărțită scoalelor serace din archidieceasă comisiunea financiară recomandă: Comisiunea administrativă se insercinează ași cere pe viitoriu în punctul acesta informațiuni dela consistoriul archidieceșan, ca senat scolar. Acesta scie mai bine, cari scoale din archidieceasă au mai mare lipsă de ajutor. Și scopul nostru ese ajutam pe cele mai lipsite.

Dep. Z. Boiu: Punctul acesta al referadei se se ea simplu spre sciință. Comisiunea administrativă nici până acum n'a urmat altfel. Ea nu decide decât asupra acelor pozițiuni cari isubsterne de Ven. Consistoriu.

Dep. V. Roșescu cere delușire cum de comunei Toplița i s'a dat 2000 fl. altor comune poate mai rău situate cu mult mai puțin? și se declară mulțămît spuindu-se, că suma de 2000 fl. o a dat comunei numite Escelenția Sa Înalt Preasântitul archiepiscop și metropolit.

Dep. I. de Preda recomandă a se modifica propunerea comisiunei financiare înlocuind cuvintele „se însarcinează” cu „se invită”.

Dep. N. Popea. Nu e nici decât de prisos propunerea comisiunei financiare. Ba e chiar de lipsă a se face astfel de dispozițiune ca se nu se mai întempele ce s'a întemplat ca două comune se fie împărțite de odată cu două ajutoare, cu unul dela consistoriu și cu altul din partea comisiunei administrative.

Se pune întrebarea la vot și se primesce propunerea comisiunei financiare.

Punctul în care se arată, că comisiunea administrativă a ficsat diurne pentru membrii săi și pe anul viitoriu și se cere a se prelimina în budget se primesce, trecându-se preste propunerea dep. Dr. Petcu: de a se da diurne numai membrilor esteri nu însă și celor cu locuința în Sibiu.

După ce s'a desbătut astfel raportul punct de punct se primesce propunerea dep. P. Cosma: a se aclude la protocolul sinodului și raportul acesta, fiind cel dintâi act despre fundațiunea Șagunaiană după punerea ei în lucrare.

Urmează la ordinea zilei raportul consistoriului despre rațiociniile tipografiei archidieceșane pe anul 1879.

Comisiunea financiară propune a se lua raportul comisiunei administrative a tipografiei în care se află și rațiociniul pe anul 1881, de basă la desbatere specială; ear' cu privire la rațiociniul de pe anul 1879 prohibit în anul trecut din lipsa unor formalități, cari astăzi sunt în ordine, a se da comisiunei administrative a tipografiei absolutoriu.

Se primesce propunerea comisiunei. Referitoriu la inventariul despre starea averii tipografiei la finea anului 1881 comisiunea propune: să se însarcineze consistoriul a îndruma pe comisiunea adiministrativă să aștearnă pe viitoriu conform regulamentului separat un budget al tipografiei și altul al fondului tipografiei.

Dep. Z. Boiu cere delușire cu privire la împregiurarea, că ajutorul menit pentru vânduile — preotese serace nu s'a împărțit în anul trecut.

Presidiul arată că nu s'a făcut încă, dar nu e târziu și se va face cât mai curând. Dep. Z. Boiu se declară nemulțămît.

Dep. Cosma. Aș dori să știu ce venit are fondul tipografiei peste tot? deslușirile cari mi sau dat în punctul acesta nu mau putut chiarifica. Raportul încă ne lasă la îndoeală în privința aceasta.

Dep. Dr. Petcu. Mărturisesc că obiectul în adevăr nu e destul de lămurit. Propun deci ridicarea aceluia dela ordinea zilei spre a se pune după prânț pe tapet.

Dep. Dr. Pop consimte cu luarea obiectului dela ordinea zilei dar nu și cu aceea, ca să se țină și după prânț ședință. E de ajuns dacă ședem aci dela 9 până la 2 oare; după prânț sântem obosiți.

Dep. Dr. I. Puscariu. Mă mir de domni deputați cari susțin, că ar fi încurcat obiectul de sub discuțiune. În înțelesul testamentului se imparte nu numai o parte din venitul tipografiei ci și din venitul fondului tipografic. Considerarea acestei împrejurări face să dispară îndoeile. Un alt isvor de încurcături sânt cărțile vechi primite în inventariu despre cari însă în realitate nu se află basă spre a potē constata ađi la cât s'a suit atunci spesele tipăririi lor; despre acestea comisiunea administrativă nici nu poate răspunde. Aici zace greșala ce dă ansă la încurcături care de aici înainte nu va mai obveni de oare ce s'a început a se petrece lucrurile tipografiei în ordinea cea mai esactă. Să se lase deci toată afacerea la buna chibzueală a comisiunei administrative, și avem motiv a crede, că încurcări nu o să mai ocure.

D. E. Brote De mult e tot în decurgere acest lucru; s'a tot dat spre comptare dar tot așa s'a reprimat. Cât pentru anii, despre cari nu avem date și urme sigure n'avem de cât se consimțim cu cele duse de d. dep. Dr. I. Puscariu cu atât mai vortos că dela anul 1879 sânt toate în ordine și fiindcă din raport se poate convinge ori și cine pe deplin despre starea lucrului, află de bine se nu se iee acela dela ordinea zilei.

Se primesce propunerea comisiunei a se face un budget separat al tipografiei și altul al fondului.

Separarea tipografiei de localul de vândare se ea spre plăcută sciință, și se decide a se aclude și acest raport la protocol.

La hărtia comitetului parochial din cetatea Sibiului instruată de consistoriul archidieceșan, în care se cere încuviințarea unui ajutor de 400 fl. pentru susținerea unui chor la biserica de acolo, care de oamdată face și servițiile bisericeii catedrale, comisiunea propune: încuviințare provisorică. Se primesce.

La ordinea zilei urmează raportul comisiunei scolare.

Referitoriu la propunerea făcută de dep. A. Trombițaș: a se vota din fondul seminarial suma de 1200 fl., din care să se înființeze stipendii pentru pedagogi, comisiunea propune a nu se încuviința. Se primesce propunerea comisiunei.

La o altă propunere a dep. A. Trombițaș: că să se însarcineze consistoriul a provoca preți învățătorii cari nu au depus încă esamenul de calificățiune, să-l depună până la oare care termin cu risicul de a fi amovați din post, ertând în cas de lipsă tacele pentru esamen, ba acoperind candidaților chiar și spesele de călătorie, propune comisiunea: Consistoriul să provoace pe toți câți sânt în restanță cu esamenul de calificățiune învățătoresc a corespunde legii. Ertarea de tace și eventualele diurne formează o cestiune ce se ține de afacerile consistoriului. Se primesce.

Urmează o a treia propunere a dep. A. Trombițaș: să se însarcineze consistoriul a se îngriji despre cele 27 scoale din archidieceasă, cari sânt amenințate, și a le pune în stare bună. Comisiunea propune: Fiind și aceasta o afacere ce se ține de competența consistoriului archid. și fiind vorba în alt loc despre ea: să se considere de rezolvită prin unul din conclusele sinodului actual, prin care se recomandă scoalele amenințate deosebitei atențiuni a consistoriului. Se primesce.

La cererea comitetului parochial din Orăștie: de a se îndruma consisto-

riul să decidă cât mai îngrabă procesul disciplinar intentat în contra învățătorului de acolo Herlea, comisiunea propune: a se însarcina consistoriul se decidă procesul amintit până la finea anului curgător scol.

Dep. Dr. med. Pop: Starea lucrului e de natura aceea, încât o trăgănare a procesului împedecă cursul regulat al învățământului. E neincunjiurat de lipsă a se decide până la finea anului scol. curg.

Dep. A. Olariu *) aproabă momentuositatea lucrului. Se primesce propunerea comisiunei.

Fiind timpul înaintat (3/3 oare d. a.) ședința se redică anunțându se cea procsimă pe Marți în 13 Aprilie la 9 oare a. m.

Revista politică.

Sibiu, în 26 Aprilie

În privința denumirii ministrului comun de finance încă n'a urmat nimic definitiv.

Mijlocul lui Maiu se apropie. Recrutarea în Bosnia și Erțegovina are să se înceapă. Dar lucru ciudat că în ținuturile pricinașe, unde rescoala se credea cu totul suprimată și pacea cu totul restaurată, se ivesc semne foarte pipăite de rescoală nouă, așa încât ceea ce se ivesce seamănă mult cu o continuare a celor petrecute. Toată deosebirea stă într'aceea, că rescoala a izbucnit în una din cele părți ale Bocchei, unde în decursul rescoalei din urmă a fost linisce. Telegramme trimise la foi vieneze anunță că locuitorii din Pobori în districtul Budua au cerut sistarea recrutării și ducerea gendarmilor dela dēnșii și după ce cererea lor a ramas nesatisfăcută, s'au concentrat în munți s'au luptat cu trupele cari fură trimise în urma lor și apoi au trecut în Muntenegru.

N. fr. Pr. spune în privința aceasta: Luni în 1 Maiu au venit cam la vre o 50 de țerani din Poborii superiori la Poborii inferiori, cu scop de a masakra postul de gendarmi de 6 oameni și în chipul acesta a începe revoluțiunea în Budua. Țeranii din Poborii inferiori s'au împotrivit și au declarat că vor întrebuița forță îndată ce se va face cel mai mic atac.

Făcându-se declarațiunea cu toată serioșitatea și vădend insurecționistii nesuccesul întreprinderii lor s'au retras în munții dela Poborii superiori. Venind lucrul la cunoștința autorităților, loțiitoriul a dispus ca din Castelnovo să meargă sub comanda maiorului Calivodă compania a doua și a patra dela bat. 3 de vânători. Pe un vas cu tunuri, „Grille”, trupele au ajuns la Cattaro. După repaus de două oare au plecat trupele. Ajungend la fortul Trimta trupa a apucat la stânga, au mers dealungul fruntăriei munte-negrene pe înălțimile dela Poborii superiori. După o cale de 6 oare cu foarte mari greutateți au ajuns la Colozun, care este spre meadă-noapte dela Pobori. Majorul Calivoda a comandat compania a doua, căpitanul Tresser, să suie pe înălțimile Colozunului. Pe la 9 oare seara compania a ajuns, a fost primită din apropierea cea mai apropiată cu salve de puscii. După o luptă scurtă inamicul s'a retras. Acțiunea s'a sfârșit pela meșul nopții. Restul nopții trupele l'au petrecut pe înălțimile ocupate. În revărsatul zilei un despărțământ de 42 gendarmi conduși de căpitanul Pancovici dela Budua la Pobori a ținut pe inamic la spate și l'a respins. Marți a sosit în Risano o jumătate de baterie, Mercuri a plecat o coloană cu provisiuni însoțită de compania a treia dela 1 bat. al regimentului Aleman, cu escortă sub capitanul Babici, care a ajuns dela Goli și veli Vrh la Cattaro de-

alungul drumului principal spre Pobori. Lupta a ținut Mercuri toată ziua. Insurgenții ne mai putend continua lupta au trecut preste fruntării, unde au fost desarmați de cordonul munte-negrean. Acțiunea au costat vre o câțiva morți și răniți dintre Poboreni.

O foaie vieneză este de părerea că nu e cu puțință ca să nu fie amestecată în rescoala aceasta influință străină. Semioficiali „Prager Abendblatt” i se scrie din Castelnovo: Cu ocașiunea ciocnirilor din urmă s'a observat că între resculți sânt și Italiani și Germani, sau că sânt indiviđi cari vorbesc una sau altă din limbile acestor națiuni. În mai multe rânduri s'au audīt clar și limpede cum insurgenții în pozițiunile lor strigau unii la alții italianesce sau nemțesce și conversând între dīnșii în una sau alta din limbile aceste. Mai e de însemnat că dela izbucnirea rescoalei încoace în Bocca și cu deosebire în Castelnovo cerculează monete străine în cantități mari. Presupunerea dar nu este neîntemeiată că insurecțiunea e spriginită din afară.

La curtea rusească domnesc și acum frica de nihilism. Aceasta face ca țarul și acum se fie considerat de prinsul din Gacina. „St. James Gazette” din London are o corespondență dela Petersburg, conform cărei aici s'ar fi făcut abatere dela încoronarea publică a țarului. Vorba este că încoronarea se se facă în tăcere în mănăstirea Lavra. Aceași foaie spune că relațiunile dintre țarul rusesc și împăratul Germaniei sânt mai bune; cancelariul Germaniei însă și bărbății de stat ai Germaniei cāntă cu neîncredere asupra evenimentelor pe cât timp Ignatieff stă în fruntea afacerilor.

În casa de jos a Engliterei Gladstone a surprins lumea cu un discurs, prin care a desfășurat pe larg politica față cu Irii, să elibereze pe Parnell capul ligei irice din închisoare și se procedă la pacificarea locuitorilor nelinisiți. Târziu dura Irii tot au perspectiva de a scăpa din starea lor cea abnormă.

Miscarea irlandesă dīce „Aleg.” se poate considera ca intrată în o nouă fasă: în fasa împăcării.

D. Gladstone, incredințat că cu rēul nu va putea decât agrava situația irlandesă și influențat afară de aceasta de elementele radicale ale cabinetului seu, precum Chamberlain și Bright, a pus în libertate pe toți li-giști arestați, după ce le va fi dobândit, fără îndoeală, asigurarea, că vor contribui la calmarea poporului. Unele diare își arată îndoeala, dacă d. Parnell și cei lalți șefi eliberați vor avea atâta putere asupra Irlandesilor. Îndoeala aceasta nu e până acum cu nimic motivată.

Concesiunile făcute de d. Gladstone Irlandiei, au provocat de alt fel o crisă vie în cabinet. Elementele mai conservatoare dintrēnsul sânt hotărâte să dimisioneze. D. Forster, primul secretar al irlandei, le-a premers deja cu esemplul. Cabinetul se va completa atunci de oameni de ideile lui Chamberlain și Bright și va fi de aci înainte în realitate cabinet liberal.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”

Satul nou, 24 Aprilie 1882.

(La cestiunea alegerilor de învățători). Era pe aci se dau uitării observările dlui S. Popescu din Nr. 11 al „T. R.” prin cari se silește a combate aserțiunile mele din Nr. 8 al „T. R.”, însă nu pot trece cu vederea argumentele dsale.

D-sa mă învinovătesce că „am alarmat lumea cu neadevăruri față cu poporul românesc, ca întreg înnegrindul în așa termini precum n'a cutezat

*) În rapoartele anterioare s'au schimbat uneori. A. cu Dr. N. Olariu. R.

să-l înnebrească nici un vrășmaș. Apoi tot în ton provocătoriu mă „înnebreșce” înaintea lumii că eu „spre a pute face nisce concluziuni primejdioase” îmi descarc tot „pessimismul” asupra bietului popor român, pe care l'am dechiarat de necult și corupt, vorbind despre alegerile de învățători în materie și formă și despre moralul poporului românesc în totală necunoștință de lucru.

Să vede că dl Simeon Popescu cunoaște situațiunea scoalelor numai după „acte” consistoriale, ear după realitate foarte puțin, căci atunci nu ar dice că poporul nu poate abusa de drepturile sale la alegerile de învățători, fiindcă după Statutul Organic numai învățători calificați se pot alege.

În faptă vedem un număr considerabil de învățători necalificați, sau dacă sunt și calificați atunci numai pe hârtie ori mai mult în altă specialitate. Asupra acestora putem să ne exprimăm „verdictul” înaintea tuturor, căci acestia nu pot să corespundă nici odată chemării lor învățătoresci, căroră și nu numai că le lipsesc cunoștințele necesare unui învățătoriu, dar nici nu se silesc a și le câștiga pe acelea, servind astfel numai spre compromiterea celor ce i-au aplicat. Numărul învățătorilor cari pot să dovedească deplină calificațiune, este prea mic. Apoi de multe ori vedem învățători buni în stațiuni slabe și învățători slabi în stațiuni bune. Aceasta nu e dreptate.

Poporul cel necult amăgit de particulari la alegerile de învățători, își dă votul pentru astfel de indiviți, pe cari poporul nepricepătoriu l'a calificat după gâtje, ori după glas și pungă, dar de calificațiunea adevărată atunci nu e vorbă. Interesele unor particulari triumfează asupra intereselor generali a unei naționalități întregi.

Protecțiunile și corteșirile de joșitoare au loc în cele mai multe locuri. Aceste sunt fapte despre cari nimeni nu poate avea vre-o îndoială. Poporul serac și necult — sedus de cei culți — face totul numai se poată fi ușurat de contribuțiunea scolară, socotind că numai acela va fi învățătoriu destul de „învățat”, care scie se strige mai tare în biserică și nu cere multă plată, ear de învățătoriu „învățat” care se fie bine plătit nu e de lipsă, căci din copii lor nu se vor face popi, apoi cine vrea să-și facă copilul popă, să-l trimită la oraș. Așa cugetă poporul necult și atunci alegerea de mulțori se decide în favorul vre-unui individ, care a învățat carte până la glesne.

Poporul necult poate abusa de drepturile sale, fără să scie că prin aceasta se întârzie fericirea noastră națională.

Întrebăm dar că în atari împrejurări cine se alege pe învățători? Dacă îi va alege poporul, nu e bine; dacă îi va denumi consistoriul — încă nu e bine. În cazul prim poporul poate abusa de dreptul seu, în cazul al doilea consistoriul ar răpi dreptul poporului. Una din aceste căli însă trebuie să urmă, căci alta nu există — *non datur tertium*. Considerând bine situațiunea Românilor în Ungaria din toate punctele de vedere, ajungem la acel rezultat că fiind învățătorii români denumiți deadreptul dela consistoriu, poporul de rând nu va pute abusa de dreptul seu, ear învățătorii nu vor mai fi prizoniți de noii oameni, cari după ce au ales pe învățătoriu pentru școală, așteaptă dela acesta să le fie și slugă plecată ca un păcurariu plătit.

De multe ori am avut ocaziune a mă convinge, că învățătorului vrea să-i poruncească și cel mai de pre urmă din sat dîcînd: eu l'am ales, eu l plătesc și aceea trebuie să facă ce eu

vreau. La multe neplăceri e expus învățătoriu nu numai din partea celor neculți, ci și din partea unor caprițioși cu capul mare, cari propun și dispun după plac. Aceste încă nu sînt casuri singuratece.

Pe popor nu-l putem trage la răspundere dacă și-a ales învățători slabi, ci auctoritățile scolare și în cazul acesta încă e responsabil consistoriul. Când consistoriul ar denumi pe învățători, atunci acesta ia asupra-și toată responsabilitatea înaintea întregii națiuni și de oarece în consistoriu nu se pot face abuzuri, atât învățătorii, cât și poporul vor fi îndestuliți și națiunea întreagă va pași mai curînd pe calea cea dreaptă. Soarta viitorului nostru național depinde în mare parte dela școală și învățători, deci pentru acestia trebuie mai mult să ne luptăm.

În principiu nu sînt contrariu dreptului poporului de a alege pe învățători însă n'a sosit încă timpul de a da acestuia acest drept, căci partea necultă a poporului nu poate rezista amăgirilor unor oameni interesați de aceasta cauză și vedem că la alegerile de învățători clasa de jos a poporului decide — spre dauna întregii națiuni.

Până ce va sci întreg poporul să se folosească de acest drept, trebuie să mai curgă încă multă apă pe Dunăre.

Dl Simeon Popescu vrea se apere Statutul Organic contra celor scrise de mine în Nr. 8 al „Tel. Rom.” Și a făcut datorința. Intențiunea mea n'a fost a ataca Statutul Organic, care încă e op omenesc și se mai poate întregi, cu atât mai vîrtos căci și paragrafi lui nu se prea esecutează.

Cât privește numirea de popor necult atât aci cât și articolul menționat, înțeleg clasa aceea a poporului, care e lipsită de cultura recerută așa numita prostime; prin urmare nici Dl S. Popescu, nici altul nu mă poate învinui cu aceea, că eu înțeleg aici poporul întreg, căci nici Românii nu stau mai departe de civilizațiunea europeană ca alte popoare din Occident.

De vre-un corespondent faimos a unei foi jidane nu ne vom teme, nici guvernul unguresc nu poate să ne răpească drepturile noastre constituționale bisericesci, — drepturi pe cari le am câștigat cu sîngele poporului nostru și pe cari trebuie să le apărăm și de acum înainte cu o energie și mai mare. Nu ni e frică. *Wer sich von Funken fürchtet, der gibt keinen Schmied ab* — dice Neamțul.

Școală și ear' școală este pentru Români calea mîntuirii și dacă vom îngriji ca școalele noastre se fie bine organizate fără amestecul Ungurimei, atunci nu ne putem teme că acestia ne vor pune sub călcăiu.

De starea învățătorilor poporali trebuie să ne îngrijim cu toată serioșitatea și să-i scoatem din ghiarele poporului necult, pe care îl amăgesc dușmanii nostri și alte lipitori setoase de domnie, sau altcum dis, se răpim dreptul de alegerea învățătorilor dela aceia care nu-l sci folosi în interesul binelui public.

Pot dice că de un șir îndelungat de ani studiez scăderile poporului de diferite naționalități din țeară, și între altele am ajuns la convicțiune, că în împrejurările de față denumirea învățătorilor din partea auctorităților superioare scolare are cele mai multe avantaje pe lîngă o alegere din partea poporului.

Afirm acestea după deplină „cunoștință de lucru” și nu cred a fi cineva îndreptățit a dice că vorbesc neadevăr.

P. Stoica.

Varietăți.

* (Camera advocaților din Alba-Iulia) publică ca Ioachim Fulea avocat strămutânduși domiciliul dela Deva la Sebeș, este sters din lista acestei camere, de asemenea este sters din lista acestei camere adv. George Raț care s'a strămutat dela Aiud la Turda.

* (Maial.) Scolarii dela scoalele ev. lut. de aici au avut eri maial în Dumbrava Sibiului.

* (Necrolog.) Clericul absolut *Michail Parhon* din Cetatea de baltă, carele dela începutul anului scol. 1881/2 a funcționat cu mult zel și diligență ca învățătoriu la școala capitală gr. or. din Rășinari, după un morb greu, abia în al 27-lea an al vieții, a trecut la cele eterne în 26 Aprilie v. a. c. la 7 oare a. m. Ceea ce, în numele nemângăiaților părinți și soră ai reposatului, se aduce la cunoștința tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților lui. Rămășițele pămîntesci se vor depune Mercuri în 28 l. c. la 2 oare d. a. în cimiteriul bisericeii din Rășinari. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvîntată!

Rășinari în 26 Aprilie 1882.

Corpul învățătoresc.

* (Ucidere.) Ni se scrie din Brașov că: învățacelul rotar, Teleki Gábor, făcu cunoscut căpitanului cetății, că pe drumul către Zizini lîngă riu a dat de un cadavru bărbătesc. Cătră seară organele polițienesci veniră la fața locului și de oare ce comisuniunea judiciară nu se putea întruni în aceeași zi, cadavru rămas până a doua zi în îngrijirea poliștilor. A doua zi, după ce din pasportul milităresc care se afla la dînsul s'a aflat că ucisul e din Măieruș, husar în rezervă și că se numește Bóite István, fu adus în spitalul civil de aci. A treia zi organele poliției prinseră pe ucigătorul Imre Samu din Odorheiu, îl prezentară la căpitanul cetății și de aci la tribunalul regesc. Să istorisesc, că motivul care l'a îndemnat să facă o astfel de faptă, a fost răzbunarea, că adevărat el, ar fi găsit pe ucisul noaptea tîrziu la nevasta sa în casă. Ucisul, să dice, că după ce a căpătat o lovitură cu securea în cap, ar fi sărit pre fereastră, și că fugind pe drumul către Zizini a cădut jertfă adîncei rîni care o căpătase.

* (Studenti panslavisti relegați.) În foaia oficială s'a publicat următorul circular dat în partea ministeriului de instrucțiune: „Pe baza sentințelor aduse de direcțiunile colegiilor evanghelice din Pojon și Eperies: din cauză că au participat la o reuniune secretă cu tendențe panslaviste s'au eliminat definitiv din toate institutele de învățămînt din patrie următorii scolari din Gimnaziul Evangelic din Pojon: Petru Marcovițchi VII gimn; Teodor Cutac VII g; Ștefan Dacsner VI g; Sigismund Paulini-Toth VI g; și Desideriu Boditchi VI g; mai departe din cursul de preparandie evanghelice din Eperies următorii învățăcei: Mateiu Cundrath; Daniil Migra și Aurel Știc din c. III; Daniil Boditchi, Ioan Filipta, și Iuliu Tsorna din c. II în fine August Marșal, ascultător de drept în a. I; cu acel adaus, că dacă vre-unuia dintre ei iar succede să capete vre o diplomă sau alt testimoniu de învățători dela vreun institut esterne, aceea diplomă s'au testimoniu să se considere în țeara noastră de nevalabilă.”

* (Un conte bosniac) Se scrie din Seraievo la „Presse” că Mahomet Beg Capetanovici, unul dintre cei mai vîduți Begi și proprietari de pămînt bosniaci, care era tot odată și consilier la guvernul din Seraievo, a înaintat Maj. Sale o rugare foarte interesantă. El adevărat cere dela împăratul ca să-i sancționeze originea sa de nobil bosniac erțegovinean pe baza do-

cumentelor celor vechi care le păstrează încă; să-i dea diploma de nobil austriac sau unguresc sub titlul de „Conte de Vitinschi”. Familia lui Capetanovici care de origine era din Erț govina însă are proprietăți întinse în Bosnia, a jucat un rol însemnat în istoria acestei țări înainte de venirea Turcilor. După cum ni se spune această rugare a Begului Mahomet Capetanovici, care și din punct de vedere politic merită atențiune, a făcut pe Majestatea să se intereseze de cestiune.

* Un jidan ca mulți alții). Jidanul se afirmă tot d'a-una ca Jidan și în nenorociri. Cu ocaziunea procesului pentru Ring-theater, care se urmează actualmente la Viena, e ascultat între alții ca martor și zaraful Bernhard Kohn Jidan. După ceși espune întemplantarea sa, cu ocaziunea incendiului, Jid. spune că cere 10,000 fl despăgubire, fiindcă s'a sgăriat la o mână și nu se putu vindeca 2 săptămâni. După trei vorbe o coboară la 5000 și acum se naște între dînsul și președinte următorul interesant dialog:

Preș. Diceți că vați sgăriat la mână, cu ocaziunea așirei din teatru?

Jid. Da mam fost rănit.

Preș. Cât va costat doctorul, care va tratat?

Jid. Nimic.

Preș. Și tratamentul?

Jid. Tot nimic.

Preș. Și cât ați pierdut nepotînd lucra?

Jid. Eu am, domnule președinte un venit anual de 3000 fl.

Preș. Atunci să calculăm cât se poate mai pe sus, și să dîcem că câștigi pe zi câte 10 fl. Aceasta face pe două săptămâni 140 de fl. Pentru ce ceri dar restul sumei până la 5000?

Jid. Ântăiu pentru frică, domnule președinte, a doua pentru spaimă și a treia mi-am pierdut și pălăria (Iaritate și murmure).

Preș. Așa dară cereți 5000 de fl. despăgubire pentru spaimă și frică?

Jid. Mi sau sforticat hainele, mai ales jacheta.

Președintele întreabă pe acușai, dacă au să obiecteze ceva contra acestei sume; acușaii răspund, că cred de prisos să mai dîcă ceva.

* (Din praxa unui medic). Medicul: „Acum îți prescriu o medicină din care ai să iai în fie care oară câte o lingură de masă plină; totodată însă îți atrag atențiunea să fi cât se poate mai cu mare acurateță și exactitate în împlinirea ordinului meu.” Dacă stă lucrul astfel te rog, domnule Doctor să-mi prescrii totodată și un orologiu și o lingură de masă.”

* (O socoteală). — Judele local: „Pentru scandalul, care l'ai făcut pe uliță, ai dta se plătești 1 fl. pentru sticlele, care le-ai spart 15 cr., că ai insultat pe poliștii 3 fl. — cu totul, cu totul ai să plătești în sumă rotundă 4 fl. 15 cr. — Studentul pune 5 fl. pe masă. — Judele local: De aci mai capeți 85 cr. ... O doamnă (după ce se caută prin buzunare) și n'am nici chiar 85 cr. — Știi ceva? Mai lipește-i vr'o câteva palme haiducului de lîngă dta, și atunci face tocmai 5 fl. — apoi poți să mergi sănătos.”

* (O crimă oribilă în Constanța.) Cetim în „Vocea Covurluiului” dela 21 curent, următoarele: „În privința crimei din Constanța ... ni se scrie din acel oraș următoarele amănunte cu data de 17 curent:

„Farmacistul Groper avea în serviciul său un Arab. Eri dimineată arabul fu socotit după cererea sa, însă până când și va găsi un alt stăpîn, remase tot la dl Groper, care tot eri plecă cu trenul dela 3 1/2 la Medjidia pentru afacerile sale.

„Ați dimineată fratele dlui Groper, care rămăsese acasă, vîdînd că oarele sînt 9 și că cumnată sa ca-

nici-o dată nu se sculase încă, întră încetșor în odaia ei, se apropiă de dânsa, îi ascultă respirațiunea și rădicând plapoma, vădu un cadavru scaldat în sânge. Era moartă.

„Se constată apoi că victima fusese ucisă prin strangulațiune și străpunsă cu cuțitul. Se bănuie că autor acestei crime servitoriul arab care dispăruse. Poliția se puse în urmărirea lui, pe care îl găsi după o căutare de 3 oare într'un vapor engles, care de 2 zile încarcă popușoi în port.

„Arabul comițând crima, merse dimineața la port, și punându-se într'o' barcă cu 11 lucrători, se duse și el la vapor ca lucrător, însă îndată ce se sui se făcu nevădut, fără al observa cineva.

„Pela oarele 12 poliția 'l găsi la vapor ascuns într'un hambar cu păpușoi. Scoțindu-l de acolo, se vădu stropit de sânge; i se făcu perchișițiune și se găsi la el 40 napoleoni, un ciasornic de aur, un medalion și o posă victimei sale, pe care el o luase poate în scop de a o arăta coreligionarilor săi ca semn de bravură și istețime.

Academia română.

În zilele aceste am primit dela Academia română procesele verbale. Sânt multe lucruri foarte interesante întrânsele și de aceea, deși acum mai târziu, le reproducem, pentru că sânt astfel că nu'și perd valoarea nici odată.

Proces-verbal Nr. 45.

Sedința estra-ordinară, ținută în ziua de 24 Ianuarie, 1882.

Membrii prezenți: Hasdeu B. P., Chintescu N., Ionescu N., Sturdza D. A., Urechia V. A., Fălcoianu St., Felix I., Ștefănescu Gr.

Subpreședința dlui Sturdza.

Sedința se deschide la 3 oare.

D. secretar general Urechia prezintă Academiei pe D. Bucweschy; artist-pictor, care a binevoit a aduce Academiei copiele de portrete de Domni, făcute în Bucovina și Iași, și proprii de a servi Academiei la desbaterile sale asupra portretului lui Ștefan cel Mare.

D. Bucweschy, la invitarea Academiei, binevoesce a da următoarele informațiuni:

Portretele lui Ștefan-Vodă, dela Voroneț, dela St. Ilie, dela Parhauți și dela Suceava, sânt toate fără barbă. D. Bucweschy prezintă portretele copiate la Voroneț. Unul singur are puțină barbă, deși abia însemnată. Că este tot al lui Ștefan probează inscripțiunile bisericeii. D. Bucweschy arată Academiei portretele copiate la St. Nicolae din Iași. Aceste portrete dlui le crede făcute sub Duca Vodă, pe când cel dela Voroneț este cel mai vechiu portret al lui Ștefan-Vodă. Portretul dela St. Dumitru are inscripție dela Petru Rareș. La Voroneț există un pridvor adaus de metropolitul Grigorie. Aci în pridvor există portretul acestui vechiu metropolit și D. Bucweschy a adus o copie foarte frumoasă care o depune la examinarea Academiei. D. Bucweschy a adus și o copie după portretul lui Petru Rareș, din Homor. Deci tesa dlui Hasdeu că pe evangheliarul dela Homor nu este portretul lui Ștefan-Vodă, ci a lui Petru Rareș nu se mai poate susține, nesemnând portretul din evangheliar cu cel adevărat al lui Petru Rareș din biserica dela Homor.

D. V. A. Urechia din portretele dela S. Nicolae din Iași, se vede că acela pe care onor. D. N. Ionescu, 'l luase drept portretul lui Ștefan-Vodă, este al lui Bogdan, și că cel spânatec dela dreapta lui Bogdan este Ștefan-Vodă. Numele de Ștefan însă a dispărut din cauză că s'a făcut o ușă care pe planul vechiu al bisericii nu era.

D. Tocilescu supune Academiei patrafirul aflat în mușeu și adus aci acum 5 ani dela Dobrevăț. Asemenea depune la privirea Academiei și un epitaf dela aceeași

monastire. A dat de ei cu ocașiunea fotografiareii unor odăjdii pentru D. Lecomte arhitectul restaurator al curții de Argeș. Pe patrafir este portretul cusut al lui Ștefan-Vodă și al Doamnei Maria. Acesta seamănă mult cu cel din evangheliar dela Homor. Este fără barbă, blond cu fața bucalată. Portretele murale rămân în critica Academiei pe al doilea plan: ele au putut fi restaurate și deci schimbate; nu așa cu cele cusute pe odăjdii din chiar timpul lui Ștefan-Vodă. Cerceteze-se modul cum sânt brodate toate odăjdiiile acestea și fie cine se va convinge de sincronicitatea lor și de valoarea lor ca documente istorice.

D. Urechia. Mereu s'a obiectat aducându-se înainte portretul lui Ștefan cel Mare dela Rădăuți. D. Hasdeu a argumentat cu el. D. Bucweschy nu poate a ne da informațiuni despre acest portret, după care D. Hasdeu a și dăruit o copie muzeului nostru?

D. Bucweschy însuși a făcut copia D-lui Hasdeu, însărcinat de D. Hurmuzachi din Cernăuți. Pe atunci eram foarte tiner. Mai apoi am mers la Rădăuți earăși și voind să mă încredințez dacă portretul dis al lui Ștefan era o pictură veche, am aflat că a fost zugrăvit de un biet zugrav care și ați trăsece doară la Seret. Aceasta am verificat: ștergând o parte din pictura nouă am aflat că o fi fost odineoară un portret al lui Ștefan-Vodă acolo. Dar numai rămasese din el decât o bucată de frunte și coroana Zugravul dela Seret l'a închipuit cum a creștut! (ilaritate.)

D. B. P. Hasdeu reamintesce cursul desbaterilor dela originea lor și după ce face status causae arată că acum cestiunea a făcut un pas decisiv. D-lui se felicită că a făcut opozițiunea tesei susținută de Academie pe temeiul evangheliarului dela Homor. Eată acum avem numeroase documente noi ceea ce probează adevărul acelei definițiuni alui Carmen Sylva că „o critică bravă este o bi-cuiri care te face să te arunci înainte...“ Dintre toate aceste documente patrafirul dela Dobrevăț este cel mai isbitor. Cu el lumina se face ați aproape deplin. D. Hasdeu amintesce cele dișe în ședința dela 28 Noemvre D-lu cerea să se aducă aerul dela Putna; acesta nu s'a putut avea, dar avem ceva și mai de valoare în patrafir. Las la o parte reproducerele d-lui Bucweschy; patrafirul n'are din nenorocire dată, dar mai multe împregiurări concurg să probeze că el este dela Ștefan cel Mare: I, Dobrovățul e zidit de Ștefan cel Mare; II eată tot de acolo un epitaf cu data sigură de 1496, și carele se vede făcut de aceeași mâini cari au făcut patrafirul: III dacă nu este Ștefan cel Mare care Ștefan poate fi? Se fie Ștefăniță-Vodă fiul lui Bogdan? Și acesta avu o Marie de nevastă și cum patrafirul n'are dată, s'ar putea bănuie că este dela el. Însă cronicarii spun că Ștefăniță seamănă într'u toate cu Ștefan-Vodă unchiul său. Deci chiar de ar fi să dîcem că pe patrafir este portretul lui Ștefăniță Vodă tot am avea un portret indirect, cel mai apropiat al lui Ștefan-Vodă; IV, apoi Ștefăniță se urcă pe tron la 18 ani (Acta Tomiciana) și domnesce până la 27. Era deci om foarte tiner. Apoi pe patrafir numai avem un om numai de această vîrstă deci nu este chipul unui bătrân. Deci urmează că pe patrafir este portretul lui Ștefan cel Mare. Comparândul cu cel din evangheliar 'l aflam identic. Deci și acolo e portretul lui Ștefan cel Mare.

D. Hasdeu mai arată că rămân însă neînclăturate mai multe din argumentele aduse de d-lui despre evangheliar dela Homor. D-lui tot crede că portretul e mai în urmă făcut de cât cele-alte ilustrațiuni. Colorile sânt diferite. Apoi nu i s'a răspuns de ce portretul este la finea cărței și neterminat la o parte. D. Hasdeu conchide că portretul din evangheliar este, da, al lui Ștefan cel Mare dar este executat mai târziu, după dăruirea evangheliarului de vre un călugăr. D. Hasdeu termină dîcînd: „după cum până aci portretul lui Ștefan cel Mare era portretul cu barbă, de asemenea de aci înainte, cel fără barbă rămâne portretul lui până la probă plausibilă contrarie. Mă unesc pe de-

plin deci cu părerea că Ștefan cel Mare este reprezentat în evangheliar dela Homor în concordantă cu patrafirul dela Dobrovăț.

D. N. Ionescu Oaoile ședinței sânt ale D-lui Hasdeu căci, cu imparțialitate, a a recunoscut față cu probele aduse temeinicia convicțiunei noastre. D. Bucweschy acum se fie rugat a ridica și cele mai mici bănueli ale D-lui Hasdeu relative la miniatura din evangheliar. Spune-ne D. Bucweschy de este întemeiată arătarea D-lui Hasdeu despre diferența de colorii în miniatura lui Ștefan Vodă și ale apostolilor.

(Va urma.)

Posta din urmă.

La partea din urmă a revistei politice din nrul present suplinim: Telegramme din Dublin cu data 7 Maiu n. spun că în 6 Maiu n. seara nou numitul secretariu de stat pentru Irlanda, br. Cavendish și subsecretariul de stat Burke au fost împușcați în parcul „Phoenix“. Ucișătorii nu sânt arestați. — Alte telegrame spun că numiții funcționari s'au aflat scâlțați în sânge și răniți de pumnale. Motivul uciderei e politic. — Se crede în probabilitatea retragerii lui Gladstone.

— Publicarea amnestiei în Erțegovina a făcut impresiune bună însă nu asupra tuturor părților rescutate. Luptele mai nouă dovedesc aceasta.

— Guvernul României încunjiură ori ce declarațiune hotărîtă în privința proiectului Barrère, pretectând că mai sânt după părerea României unele puncte ale proiectului de îndreptat.

— Din Bulgaria signalisează diarele agitațiuni rusesci și pun de nou în perspectivă eventualitatea unei revoluțiuni bulgare. (În absența principelui. Principele e la Petersburg).

Loterie.

Sâmbătă 6 Maiu n. 1882.

Viena: 45 49 52 84 28
Timișoara: 49 35 9 39 24

Bursa de Viena și Pesta

Din 6 Maiu n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	119 80	119.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung. . .	91 30	91.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. . .	110.75	110.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. .	95.75	95.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	134.75	134.25
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	98 50	98.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorpire	98.75	98.—
Obligațiuni urbariale temeșane .	97.75	98.25
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorpire	97.75	97.25
Obligațiuni urbariale transilvane .	97.75	97.25
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	—.—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	96.75	96.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	76.65	76.50
Datorie de stat în argint	77.50	77.25
Renta de aur austriacă	94.60	94.25
Sorți de stat dela 1860	131.25	131.—
Acțiuni de bancă austro-ung. . .	823.—	820.—
Acțiuni de credit austr.	342.60	337.50
Acțiuni de bancă de credit ung.	339.25	339.25
Sorți unguresci cu premii	117.25	117.25
Sorți de regularea Tisei	111.25	111.—
Serisuri fonciari ale institutului „Albina“	—.—	99.30
Argint	—.—	—.—
Galbin	5.63	5.62
Na oleon	9.54	9.53
100 marce nemțesci	58.70	58.65
London (pe polița de trei luni) .	119.75	119.90

Nr. 72.

[66] 2—3

CONCURS.

În urma rescriptului consistorial din 5 Noemvre 1881 Nr. 3178 B. pentru ocuparea stațiunei parohiale gr. or. Porcurea de clasa a III-a tractul Giogagiului I. se deschide concurs cu termen până la 20 Maiu a. c.

Emolumentele sânt:

Dela 87 familii câte una ferdelă de cucuruz sfîrmat, câte o di de clacă și stola usuată, care la olaltă compu-

tate în bani dau un venit anual de 168 fl. 30 cr. v. a.

Suplicele concursuale instruite conform statutului organic și regulamentului pentru parochii, sânt a se adresa până la termenul susindicat oficiului protopresbiterial în Hondol.

Hondol, 3 Aprilie 1882.

În conștelegere cu comitetul parochial:

Vasiliu Pipoș m. p.,
protopresb.

Publicațiune!

Subscrisa promite aceluia care va descoperi tribunalului pre făptuitorul omorului lui **Marițiu Knöpfler** din **Mândra** ai plăti în bani gata ca premiu numai decât **200 fl. (două sute de florini)** valuta austriacă.

Văduva Fanni Knöpfler
născ. Fleissig.

[71] 1—3

[68] 1—3

Publicațiune.

Prin aceasta aduc la cunoscință, că în cauza comasării hotarului comunei **Beșineu** (*Buzás - Besenyő*), pentru **începerea lucrărilor pregătitoare** și cu deosebire pentru regularea reprezentanței, alegerea ingineriului și prelininarea speselor, am fiesat ziua de **6 Iunie 1882 la 9 oare înainte de ameați** în fața locului.

La ce trag atențiunea celor interesați cu adausul că absența dîșilor **nu** va împedeca procederea.

În numele tribunalului reg. din Elisabetopole 1 Maiu 1882.

(L. S.) Székely Miklos m. p.,
jude esmis.

Nr. 1426 civ. 1882.

[69] 1—3

Publicațiune.

Pentru pertractarea petițiunei înaintate în privința **regulării** pădurilor comunale nedivisibile de pe hotarul **Dejului** se ficesază **ziua de 30 Iunie 1882 la 9 oare a. m.** în despărțământul urbarial al acestui tribunal, unde sânt invitați a se înfățișa toți cei interesați de obiect cu adausul, că până la ziua fiesată petițiunea se poate vedea în registratura tribunalului și că pentru acei cari nu se vor înfățișa se va denumi un juriscurator și astfel va avu loc pertractarea.

Din ședința tribunalului reg. din Dej ținută în 5 Aprilie 1882.

Nr. 1909 civ. 1882

[70] 1—3

Publicațiune.

Tribunalul subscris aduce la cunoscință publică, că cerendî contele **Arpad Bethlen** din **Fachnea** **comasarea** hotarului comunal al **Laslénului săsesc** și **Laslénului românes** se ficesază ziua de pertractare pe **13 Iunie 1882 la 9 oare dimineața** în comuna **Laslénul săsesc**, casa comunală, la care pertractare cei interesați se invită pe lîngă observarea, că cei absenți se consideră ca învoiți cu comasarea. Pertractarea o conduce **Székely Miklos** judele esmis.

Din ședința tribunalului reg. din Elisabetopole ținută în 1 Maiu 1882.

(L. S.)

Nagy m. p.,
președ.

Dr. Jszekutz m. p.,
notariu.

Văduva Anton Drexler,

recomandă și mai departe p. t. public depositul de mobile și tapiserie din strada Cisnădiei Nr. 7, cunoscut sub firma

„Anton Drexler“

care încredințată și de aci încolo conducerei dnului **Nicolae Marcu**, tapeșier, va conține și în viitoriu cel mai bogat asortiment de tot felul de mobile pe lîngă prețurile cele mai eftine, și va efectui prompt și eftin toate lucrurile de tapiserie.

[72] 1—3